

Risalelerde “kesretten vahdete ermek” diye bir tabir geçiyor; bu ne demektir, kesret ve vahdet ne manaya geliyor; açıklayabilir misiniz?

Kesret ve vahdet birbirine mukabil iki kavramdır. Kesret çokluk, vahdet birlik anlamındadır.

Tevhidin özüne varamayanlar şu âlemde birbirinden farklı çok şeyler görürler, bunlara bir anlam veremezler. Tevhidin hakikatine ermiş zatlar ise, kesretten vahdete ulaşırlar. Bütün rakamların bir'in görüntüsü olması gibi, her şeyin Allah'ın isimlerinin tecellilerinden ibaret olduğunu anlarlar.

Şu gördüğümüz şeyler aslında yüz küsur elementin görüntüsüdür. Bu elemetleri de başlangıçta bir asla irca etmek mümkündür. Yedi renk kesret, beyaz ise vahdettir. Kesrette vahdeti bulan kimseler için **“dışı sahra-yı kesrette, içi umman-ı vahdette”** tabiri kullanılır.

Beş parmak dediğimiz zaman kesreti ifade ederiz. Bunlar bir elde vahdete ererler ve artık bir tek isim alırlar. Yüz trilyon hücre kesreti ifade eder. Bunların tümü bir bedende yer alırlar ve bir tek şey olarak anılırlar. Sayısız denecek kadar çok yıldızlar gökyüzünde vahdete ererler. Sayısız rızıklar, **Rezzak** isminin birer tecellisi olmada birleşirler. Bütün hayatlar da **Muhyi** isminin tecellisi olmada vahdete ererler. Bütün mahlûkatın tek bir **Halık**'ı, bütün mülk âleminin tek bir **Maliki** olduğuna inanan insanlar kesretten vahdete ermişlerdir.

Cenab-ı Hak, **vahidiyet** içinde **ehadiyet** tecellileriyle, bizleri vahdete sevkeder. **Meselâ**, bir ağaç, dal, budak, çiçek yaprak gibi farklı şeylerden meydana gelmiştir. Bütün bunlar “meyve”de vahdete ererler. Çünkü o ağacın bütün özellikleri o meyvenin içindeki çekirdeğe -genetik şifre olarak-konulmuştur. İnsan da kâinat ağacının meyvesidir. Kendini böylece değerlendiren insan, kâinattaki kesret içinde boğulmaz, kolayca vahdete erer.